

ЩОДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ МЕТОДІВ НАУКИ КРИМІНАЛІСТИКИ

Є.А. Кравчук,

студентка 3 курсу юридичного факультету

Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Криміналістика – нова наука, предмет якої на цей час однозначно не визначено. Існують дві думки з цього приводу. Одні криміналісти вважають, що це правова наука, а інші – техніка. У зв'язку з цим виникає потреба у вирішенні, які ж саме методи вона використовує.

Метод (від грец. — «спосіб») — систематизована сукупність кро-ків, дій, які необхідно вчинити, щоб вирішити певне завдання або досяг-ти певної мети. Методологія (від грец. — вчення про методи) — систе-ма принципів, методів і способів організації і побудови теоретичної і практичної діяльності людей; в той же час методологія є вченням про цю систему понять і їх взаємозв'язків. Методологія криміналістичних дос-ліджень базується на діалектичному підході. Таким чином, в структуру загального методу криміналістики входять:

- 1) категорії і закони діалектичної (філософської) логіки;
- 2) формально-логічні методи пізнання.

Методологія криміналістики — це пошук мети, набір прийомів, методів, засобів, способів, принципів досягнення мети:

1. Теоретичної мети — дійсного знання;
2. Практичної мети — прийомів і способів того, як досягти бажаної практичної мети і не схибити проти істини, або того, що ми вва-жаємо дійсним знанням.

Тому в криміналістиці виділяють теоретичні (емпіричні) і прак-тичні методи пізнання. Методи теоретичного рівня представляють найбільш загальні закони розвитку матеріального світу, вони не під-мінюють методи конкретних наук, а є їх загальною філософською ос-новою і виступають як засоби пізнання у всіх сферах діяльності. За до-помогою теорії практика долає і безперервно удосконалює важку дорогу пізнання, а результати практики — критерій істинності теорії, які дозволяють коригувати її.

Окрім поділу методів по рівнях дослідження на теоретичні і емпіричні (практичні), їх ділять на загальні і спеціальні (приватні). Загальні, або загальнонаукові, методи — зто методи, використовувані у всіх (або в дуже багатьох) науках і сферах практичної діяльності. До загальнонаукових відносяться в першу чергу раціональні методи. До них відносять:

- Спостереження, під яким розуміють сприйняття якого-небудь об'єкту, явища, процесу, здійснюване навмисно і цілеспрямовано.
- Порівняння — це зіставлення властивостей або ознак двох або декількох об'єктів.
- Експеримент — відтворення явища або події з метою установлення природи спостережуваного явища, його суті і походження.
- Моделювання, суть якого в заміні об'єкту-оригіналу моделлю, спеціально створеним аналогом.

Друга група загальнонаукових методів об'єднує математичні методи: вимір, обчислення, геометричні побудови, математичне моделювання.

Під спеціальними розуміють такі методи, сфера вживання яких обмежена однією або декількома науками. Система спеціальних методів криміналістики складається з двох груп. Першу групу складають власне криміналістичні методи, які спочатку розроблені криміналістичною наукою і використовувані лише нею. Серед них виділяють техніко-криміналістичні методи, вживані в області техніко-криміналістичних наукових досліджень: трасологічні, одорологічні, балістичні і інші галузі криміналістичної техніки. У групі власне криміналістичних виділяють також структурно-криміналістичні методи. Це методи накопичення вихідної інформації, необхідної для побудови структури, визначення доріг згортання і використання в практичній діяльності. Другу групу складають спеціальні методи інших наук. До найбільш вживаним спеціальним методам інших наук відносяться: фізичні, хімічні і фізико-хімічні,

біологічні, антропометричні, соціологічні, психологічні методи, а також багато інших.

Отже, можна зробити висновок, що криміналістика – це правова наука, її задачі і функції належать до правової сфери, вона була започаткована в рамках правових кримінально-процесуальних наук.

Криміналістика, як юридична наука використовує методи, запозичені із інших наук, у тому числі із технічних, у той же час використовує і правові методи, що дозволяє досягти тих задач, що поставлені перед нею.

Науковий керівник: М.В. Даньшин